

Drogpolicy & Handlingsplan

SYAB drogpolicy och handlingsplan

Inom SYABS Transportgymnasium månar vi om våra elever och deras framtid. Bruk av droger i skolan och på fritiden är en av de faktorer som kan vara avgörande för individens framgång. Vi vill därför markera ett ställningstagande som klart tar avstånd från bruk av droger av alla slag. Genom vår policy vill vi inom SYABS Transportgymnasium ge våra elever ett stöd i att kunna säga nej till droger.

Utifrån gällande lagar avses som droger: alkohol, tobak, narkotika, läkemedel och andra preparat som tas i berusningssyfte, medel som används vid sniffning/boffning samt dopningsmedel.

SYAB transportgymnasiumsdrogpolicy följer gällande lagstiftning, med syfte att förebygga, upptäcka och ingripa mot alkohol och droger. Vi vill genom vår policy ge våra elever stöd att säga nej till droger och se till att eleverna lyckas med sina studier.

Tidiga upptäckter av bruk är angeläget och en viktig del av det förebyggande arbetet på skolan och det är viktigt att reagera och bry sig om. Skolk är många gånger en signal på risk att utveckla ett skadligt beteende och missbruk. I samverkan med socialtjänsten och fall med hemmet kan ett begynnande missbruk stoppas och eleven kan få stöd och hjälp.

I arbetsmiljölagen betraktas skolan som en arbetsplats och lyder under samma regler som på andra arbetsplatser. Det är därför inte tillåtet att vara påverkad av alkohol eller andra berusningsmedel, eller ha kvarstående påverkan eller följd effekter av någon drog eller alkohol på skoltid eller på skolans område.

Policyn gäller även vid APL samt resor i skolans regi.

Innehållsförteckning

1. Mål med Drogpolicy	1
2. Lagstiftning och styrdokument.....	1
2.1 Tobakslagen.....	1
2.2 FN:s barnkonvention	1
2.3 Narkotikastrafflagen.....	1
2.4 Alkohollagen	1
2.5 Arbetsmiljölagen	1
2.6 Läroplan 2011 för gymnasieskolan och gymnasiesärskolan	1
2.7 Socialtjänstlagen.....	1
2.8 Dopinglagen.....	2
2.9 Skollagen.....	2
3. Definition	2
4. Drogförebyggande och främjande arbete.....	2
4.1 Förebyggande arbete	3
4.2 Främjande arbete	3
5. Handlingsplan	3
5.1 Tobak och nikotin	3
5.2 Alkohol.....	4
5.4 Misstanke om användning av droger	5
5.5 Drogpåverkad elev i skolan:	5
5.6 Konstaterat missbruk	6
5.7 Drogtest på skolan.....	6
5.8 Avstängning	7
6. Tecken som kan tyda på missbruk.....	7
7. Dokumentation.....	7
8. Vart man kan vända sig	8
Bilaga 1 Brev till elev och vårdnadshavare.....	9
Bilaga 2 Handlingsplan	11
Bilaga 3- Ärendegång.....	11
Bilaga 4 Elevmöte och Utredning dokument.....	13
Bilaga 5 Provtagningen	15
Bilaga 6 Provtagning - checklista.....	16

Bilaga 7 Information om drogtester på skolans hemsida	17

1. Mål med Drogpolicy

- Att erbjuda bästa möjliga studiemiljö och att eleverna lyckas med studierna
- Att skapa en trygg och säker arbetsmiljö för både personal och elever.
- Att tidigt upptäcka och agera vid misstanke om bruk av droger
- SYABS Transportgymnasium är en drogfri miljö
- Främja hälsa och förebygga ohälsa, samt förebygga tillbud,
- Motverka och förhindrar nyrekrytering av elever till drogbruk.
- Elever, personal och anhöriga aktualiseras denna drogpolicy med riktlinjer och rutiner och görs känd vid minst varje läsårsstart.
- Ha ett brett kontaktnät och samverkar med övriga aktörer och myndigheter i samhället.

2. Lagstiftning och styrdokument

Skolans möjlighet och skyldighet att agera mot missbruk regleras av:

2.1 Tobakslagen

Enligt lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter är rökning förbjuden i lokaler som är avsedda för barnomsorg, skolverksamhet eller annan verksamhet för barn och ungdomar samt på skolgårdar och motsvarande områden utomhus vid förskolor och fritidshem. Rökförbudet omfattar även e-cigarettor och vissa andra liknande produkter. Traditionellt snus omfattas däremot inte av det lagstadgade rökförbudet

2.2 FN:s barnkonvention

Artikel 33 Barns rätt att skyddas mot droger, där det bl.a. står att skolan är skyldig att skydda barn och ungdomar från droger.

2.3 Narkotikastrafflagen

Enligt 1 §, Det är straffbart att anskaffa, förvara, använda samt bjuda ut narkotika till försäljning.

2.4 Alkohollagen

3 kap 1 § - 10 § Allmänna bestämmelser.

2.5 Arbetsmiljölagen

1 kap 1 § Lagens ändamål är att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet samt att även i övrigt uppnå en god arbetsmiljö.

2.6 Läroplan 2011 för gymnasieskolan och gymnasiesärskolan

2 Kap, 2.6 Rektors ansvar. "Som pedagogisk ledare för skolan och som chef för lärarna och övrig personal i skolan har rektorn ansvar för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att eleverna får kunskaper om risker med tobak, alkohol, narkotika och andra droger."

2.7 Socialtjänstlagen

Anmälningsskyldighet enligt 14 kap 1 § Socialtjänstlagen.

2.8 Dopinglagen

All befattning med anabola steroider är förbjuden.

2.9 Skollagen

5 kap 3 § Utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Skollagen tar även upp Disciplinära och andra särskilda åtgärder i 5 kap 6, 7, 9, 10, 11 § där befogenheter för att tillförsäkra elevernas trygghet och studiero tas upp.

1kap. 4§

Utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Utbildningen syftar också till att i samarbete med hemmen främja barns och elevers allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande individer och medborgare.

3. Definition

Utifrån gällande lagar avses som droger: alkohol, tobak, narkotika, läkemedel och andra preparat som tas i berusningssyfte, medel som används vid sniffning/boffning samt dopningsmedel.

Med narkotika menas här narkotiska preparat som cannabis, amfetamin, ecstasy, anabola steroider och heroin, men även andra preparat som används för berusningssyfte.

4. Drogförebyggande och främjande arbete

På SYAB arbetar vi mot droger genom att

- a) främja ett bra arbetsklimat
- b) tidigt reagera och agera på frånvaro
- c) informera elever och vårdnadshavare om skolans drogpolicy och var den finns
- d) på föräldramötet i åk 1 lyfta frågan kring rökning /snusning
- e) informera elever och vårdnadshavare om vart man kan vända sig om man har frågor om droger eller behöver hjälp
- f) i undervisning och i möte med elever ge kunskap om hälsofrämjande livsstilar
- g) skolans personal deltar på kompetensutveckling i ämnet
- h) skolsköterskan erbjuder hälsosamtal
- i) samverka med andra samhälleliga insatser

- j) använda alko/narkotikatest inför bilkörning. Om elev vägrar, betraktas det som ett positivt svar.
- k) slumpvis klasstestning. Vid skolstart får alla elever och vårdnadshavare samtycka till en slumpvis klassvis drogtestning. Denna form av slumpvis testning har vi sett vara en viktig del i det förebyggande och främjande arbetet. Skolan kan inte tvinga någon att lämna drogtest.
- l) utföra drogtest på elev vid oro eller misstanke. Denna form av testning ser vi som en viktig del i säkerheten och i det förebyggande arbetet. Skolan kan inte tvinga någon att lämna drogtest.
- m) hundsök på skolan. Hundsök på skolan efter narkotika kan ske som en förebyggande åtgärd. Skolledning tar beslut om och när en sådan skall utföras. Får ej utföras då elever är på skolan.

4.1 Förebyggande arbete

Det förebyggande arbetet skall innehålla information om SYABs regler och riktlinjer, föreläsningar, information i samverkan med skola, föräldrar, socialtjänst, landsting och polis. Det förebyggande arbetet ska sträva efter en ökad samhällsmedverkan och medvetenhet om drogvänor.

Skolan informerar varje terminsstart alla elever och vårdnadshavare vid föräldramöten om skolans alkohol- och drogpolicy samt rutiner kring dessa, både muntligt och skriftligt.

Samtidigt informeras om att elevskåpen är skolans egendom som eleverna disponerar för förvaring av läromedel och personliga saker. Vid misstanke om att droger förvaras i skolan kan skolan utan förvarning öppna och gå igenom elevskåpen.

Slumpvis klasstestning planeras utföras någon gång / termin. Provtagningen skall ske slumpvis och frivilligt samt integritetsskyddat och så säkert som möjligt. Vid ett positivt svar sker handläggning enl. *"Misstanke om användning av droger"* s.5

Drogtest av enskild elev kan utföras vid misstanke om drogbruk. Detta både i förebyggande syfte men även ur ett säkerhetsperspektiv.

4.2 Främjande arbete

Ett främjande arbete ska alltid finnas för att skapa goda relationer med elever, föräldrar och samarbetspartners. Det ska ge förutsättningar för god dialog och ökad självkänsla. Ett bra bemötande bidrar till trygghet och gemenskap, ger goda förutsättningar för den enskilde att säga nej och avstå från droger. Hög närvaro, goda kamratrelationer och möjlighet till anhörigstöd är viktiga skyddsfaktorer. En väl implementerad drogpolicy ökar förutsättningarna

5. Handlingsplan

All dokumentation sker i elevmötesanteckning och sparas i elevens mapp. Mall - bil 4.

5.1 Tobak och nikotin

Rökning är förbjuden i, och i anslutning till, våra lokaler och i verksamhet som sker i vår regi.

Rökning är förbjuden i lokaler som är avsedda för skolverksamhet eller annan verksamhet för ungdomar samt på skolgårdar och på motsvarande områden utomhus vid skolan.

All personal som upptäcker att en elev bryter mot rökförbudet skall uppmärksamma elev på det, samt uppmana elev att sluta röka. Samma regler gäller för e-cigarett.

Upprepade överträdelser skall rapporteras till rektor eller mentor om eleven är under 18 år, och vårdnadshavare ska meddelas. Elevhälsan informeras även och tid till skolsköterskan kan erbjudas.

Vårt mål är även att minska användningen av snus och andra nikotinprodukter. Eftersom användningen ofta är svår att upptäcka är detta en särskild utmaning. Skolan arbetar därför förebyggande genom information, samtal och andra insatser för att förhindra att elever börjar använda nikotinprodukter. Om en elev använder snus eller andra nikotinprodukter ska mentor föra en dialog med eleven och vårdnadshavare för att erbjuda stöd och verka för att användningen upphör.

5.2 Alkohol

Det är förbjudet att förvara och förtära alkoholhaltiga drycker eller uppträda alkoholpåverkad inom våra utbildningsplatser eller i verksamheter som sker i vår regi. I bilarna finns alkoholås. All misstanke om påverkad elev eller ett riskbruk ska uppmärksammas, anmälas och utredas.

Rektor tar ansvar för att samordna insatser och uppföljning runt eleven enligt SYABS Ärendegång: *Anmälan – utredning – åtgärd – uppföljning*. Insatser och uppföljning utformas individuellt med stöd av alkohol- och drogpolicyn.

Åtgärder (Om elev innehar alkoholhaltiga drycker i skolans lokaler)

- a) Alkoholhaltiga drycker omhändertas av skolans personal och förvaras hos rektor och återlämnas enbart till anhörig över 18 år (skollagen 5 kap 22 § -24 §, alkohollagen 3 kap 7 §).
- b) Rektor/elevhälsa samtalar med eleven samt ringer hem till vårdnadshavare om eleven är under 18 år.
- c) Vid misstanke om langning kontaktas polisen (alkohollagen 3 kap 8-9 §).

All befattning med narkotika och anabola steroider är förbjuden enligt lag.

Polisanmälan ska göras om det gäller försäljning, bjudning, förmedling eller innehav. Polisanmälan kan även bli aktuell om eleven kommer påverkad till skolan.

Rektor tar ansvar för att samordna insatser och uppföljning runt eleven enligt SYABS Ärendegång: *Anmälan – utredning – åtgärd – uppföljning se bil 3*. Insatser och uppföljning utformas individuellt med stöd av alkohol- och drogpolicyn.

5.4 Misstanke om användning av droger

- a) Rektor och elevhälsan kontaktas skyndsamt och utredas enligt SYABS Ärendegång: *Anmälan – utredning – åtgärd – uppföljning*.
  - b) Rektor, elevhälsan/ mentor samtalar med eleven och personal och gör en bedömning av situationen. Vid förnekande av användning av droger uppmanas eleven att genomgå test om skolan anser att misstanken är rimlig. (Se vidare under "drogtest")
  - c) Uppger eleven att hen tagit droger, samt vid positivt drogtest görs en planering av vidare åtgärder för provtagning, uppföljning, externt stöd tex ADM. Eleven stängs delvis/ helt av från praktiska moment, inkl. körning, som kan innebära en säkerhetsrisk för personal och andra elever. Likaså APL. Eleven kan återgå till dessa moment då negativt testresultat uppvisats. Eleven behöver även ur ett säkerhetsperspektiv uppvisa negativa drogtestar under en individuellt bestämd tid framöver.
  - d) Vid negativt provsvar och misstanken inte finns kvar avslutas ärendet.
  - e) Vid negativt provsvar och misstanken kvarstår ska behovet av andra åtgärder övervägas och utredas enligt SYABS Ärendegång: *Anmälan – utredning – åtgärdsprogram – uppföljning*. Eleven ska ges extra uppmärksamhet
  - f) Är eleven omyndig (< 18år) kontaktas vårdnadshavare. För elev >18 år kontaktas vårdnadshavare efter samråd med eleven. Skolan ser gärna ett samarbete med vårdnadshavare samt externa verksamheter
1. Anmälningsskyldigheten enligt SoL 14 kap 1 § gäller varje enskild anställd på skolan. All misstanke om "barn som far/ riskerar att fara illa" skall anmälas till socialtjänsten.

5.5 Drogpåverkad elev i skolan:

2. Rektor och elevhälsan kontaktas omgående och utredas enligt SYABS Ärendegång: *Anmälan – utredning – åtgärd – uppföljning*.
3. Rektor, elevhälsan/ mentor samtalar med eleven och gör en bedömning av situationen.
Uppger eleven att hen tagit droger görs en planering av vidare åtgärder för provtagning, uppföljning, externt stöd tex ADM.
Förnekar eleven påverkan eller nekar kontakt med externt stöd kontaktas polisen för misstanke om narkotikabrott.
4. Är eleven omyndig (< 18år) kontaktas vårdnadshavare. För elev >18 år kontaktas vårdnadshavare efter samråd med eleven. Skolan ser gärna ett samarbete med vårdnadshavare samt externa verksamheter
5. Rektor kallar till SPM (studieplaneringsmöte), för att diskutera framtida åtgärder och uppföljning. Hemmet, socialtjänst, kommun kan bli aktuella att bjuda in.
6. Eleven stängs delvis/ helt av från praktiska moment, inkl. körning, som kan innebära en säkerhetsrisk för personal och andra elever. Likaså APL. Eleven kan återgå till dessa moment då negativt testresultat uppvisats. Eleven behöver även ur ett

säkerhetsperspektiv uppvisa negativa drogtester under en individuellt bestämd tid framöver.

7. Anmälningsskyldigheten enligt SoL 14 kap 1 § gäller varje enskild anställd på skolan. All misstanke om "barn som far/ riskerar att fara illa" skall anmälas till socialtjänsten.
8. Rektor eller den rektorn utser informerar Transportstyrelsen om eleven bedöms som olämplig inom trafiken

5.6 Konstaterat missbruk

- a) Rektor kallar elev och vårdnadshavare till möte. Studieplaneringsmöte gällande elevens fortsatta skolgång,
- b) Samverkan med externa kontakter uppmuntras. T.ex ADM, socialtjänst, hemmet, BUP mm.
- c) Socialtjänsten kontaktas (<18år) och vid misstanke om brott görs polisanmälan.
- d) Om det bedöms nödvändigt för att garantera trygghet och studiero kan rektor besluta om att med omedelbar verkan stänga av elev enligt 5 kap. 17 § skollagen.

5.7 Drogtest på skolan

Det har diskuterats lämpligheten i att drogtester tas på skolan. Vi på SYAB har gjort bedömningen att drogtester kan utföras på skolan ut både ett säkerhetsperspektiv och ur ett förebyggande perspektiv.

I enskilda fall kan drogtester genomförs på skolan Dessa tester kan dock aldrig betraktas som helt pålitliga då skolan lokalmässigt inte har full övervakningsmöjlighet vid provtagning. Vid salivtest är möjligheten att manipulera provet mindre, dock är detektionstiden kortare.

Drogtester på skolan kan utföras på följande indikationer:

- **Oro eller misstanke kring elev**
Oron grundar sig på iakttagelser, inkomna uppgifter eller misstänkt beteende t.ex. hög frånvaro, trötthet mm.
- **Slumpvisa drogtester på hel klass**
Utförs regelbundet på skolan ur ett förebyggande perspektiv som vi erfarenhetsmässigt sett varit effektivt för att förhindra drogbruk
- **Generella tester av arbetsmiljöskäl**
Inför praktik eller farliga moment i utbildningen kan skolan genomföra drogtest på en undervisningsgrupp. Testerna är frivilliga men kan varar förutsättningen för att elev skall kunna delta vid utbildningsmomentet eller praktiken i fråga. Det kan hända att arbetsgivare vill veta att eleverna är drogfria på samma sätt som man kontrollerar anställda i företaget.

Alla drogtester är frivilliga oavsett tidigare gett godkännande. Det går inte att tvinga någon till provtagning. Endast polisen har sådana befogenheter. Medgivandet skall vara skriftligt;

se medgivandeblankett – bil 4. Denna blankett fylls i vid skolstart och gäller under hela utbildningstiden på skolan. Vid varje testning informeras eleven om frivilligheten.

Provtagning – se bil

5.8 Avstängning

Om det bedöms nödvändigt för att garantera trygghet och studiero kan rektor besluta om att med omedelbar verkan stänga av elev enligt 5 kap. 17 § skollagen. Huvudman prövar ärendet om avstängningen ska förlängas.

Droganvändning är inte tillräcklig grund för avstängning utan det är omständigheterna kring det som är avgörande. En grund för avstängning är elever som i utbildningen ska hantera maskiner och eller fordon och där det kan uppstå farliga situationer. Skadlig inverkan på andra elever kan också vara ett skäl.

Huvudmannen beslutar avstängning enligt (Skollagen 5 kap). Rektor kan besluta om omedelbar avstängning upp till 1 vecka till dess huvudmannen har prövat saken och får inte avse längre tid än 1 vecka. Huvudmannens beslut om av stängning kan uppgå till återstoden av pågående kalenderhalvår och tre ytterligare kalenderhalvår.

Utredningen ska innehålla en plan för återgång i studier och beskriva möjligheter till studier under eventuell avstängning där syftet är att eleven ska hållas kvar i sitt strukturerade sammanhang. En individuell planering beträffande insatsernas omfattning, tidsbestämd och med tydlig ansvarsfördelning ska upprättas. Alla händelser dokumenteras och lämnas vidare till rektor som bevarar dokumentationen i elevvårdsakten.

6. Tecken som kan tyda på missbruk

Viktiga tecken som skolan ska uppmärksamma är om eleven har låg närvaro, visar beteendeförändringar, onormal trötthet, byter kamrater och inte vårdar sin hälsa. Att tidigt upptäcka narkotikamissbruk är svårt, tecknen är till en början vaga och missbrukaren döljer eller bagatelliserar sitt drogintag. Det är viktigt att vuxna reagerar och agerar vid oro.

7. Dokumentation

Samtliga åtgärder som vidtas enligt denna policy skall dokumenteras i elevmötesanteckning och lämnas till rektor/EHT. Elevmötesanteckning används och sparas i elevens logg. Kopia på orosanmälan läggs i elevens mapp i journalskåpet.

8. Vart man kan vända sig

Rektor Karl-Oskar Palmgren 070-295 05 74

Kurator

Skolsköterska Malin Nordin 070-295 87 51

Socialtjänsten i den kommun eleven är skriven

Förebyggarteamet

Alkohol och drogmottagningen Verkstadsgatan 15 0480-45 09 00

Hjälper även spelmissbrukare

Polisen

Bok: "Big marijuana" Pelle Olsson

Film: Tilda, ecstasy och det förlorade livet

Länge leve livet, handlar om alkohol och trafiksäkerhet

Skolverket

www.kalmar.se

www.riskbruk.se

www.can.se

www.fhi.se

spelprevention.se

kunskapsguiden.se

RNS riksförbundet narkotikafritt samhälle

<https://www.beroendecentrum.se/vard-hos-oss/for-vardgivare-och-samarbetspartner/audit-och-dudit-testformular/>

Undvik Drogfri Sverige/drogfri.nu som är scientologernas informationskanal

Bilaga 1 Brev till elev och vårdnadshavare

Till elev och vårdnadshavare

SYAB är en drogfri skola och vi arbetar utifrån vår drogpolicy. Skolans möjligheter och skyldigheter regleras av lagar såsom Tobakslagen, FN barnkonvention, Narkotikalagstiftningen, Arbetsmiljölagen, Socialtjänstlagen, Dopinglagen samt Skollagen. I allt fler gymnasieskolor i Sverige har slumpvisa drogtest införts för att förebygga användandet av narkotika.

Vi på SYAB ser också vikten av säkerhet och att våra elever ska känna sig trygga. Enligt Arbetsmiljölagen skall skolan förebygga ohälsa och olycksfall samt uppnå en bra arbetsmiljö. Alla elever kommer under sin utbildning att genomföra praktiska moment i de olika kurserna och även finnas ute på arbetsplatsförlagt lärande. Ur ett arbetsmiljöperspektiv är det därför viktigt för oss som skola och ansvariga för elevernas arbetsmiljö att på olika sätt förebygga arbetsskador och arbetsolyckor.

Under gymnasietiden är det många ungdomar som provar narkotika för första gången (enligt CAN 2017 har 17% av eleverna i åk 2 på gymnasiet provat cannabis). Att veta om att skolan kan göra slumpvisa drogtest kan vara ett argument nog för att tacka nej till droger.

SYAB utför slumpvisa drogtest, där olika elevgrupper blir slumpade. Detta kan komma att ske någon gång under läsåret. I samband med testet sker eventuellt ett samtal kring attityder samt vanor som rör tobak, alkohol och narkotika.

Vid frågor kontakta skolsköterska eller rektor.

Jag/vi ger medgivande till att vår ungdom kan komma att testas via **slumpvisa drogtest**

Datum	Vårdnadshavares underskrift	Namnförtydligande

Datum	Vårdnadshavares underskrift	Namnförtydligande

Jag som elev vid SYAB ger mitt medgivande till att jag kan komma att testas via **slumpvisa drogtest** under min studietid samt att mina vårdnadshavare/förmyndare kan komma att kontaktas.

Jag är medveten om att slumpvisa drogtest är på frivillig basis.

Bilaga 2 Handlingsplan

En drogfri och hälsosam livsstil skapar goda förutsättningar för att uppnå goda studieresultat och en positiv framtid. En trygg och säker skola och arbetsplats

Förebyggande och främja

Samverkan med kommun & landsting t.ex KMD, polisen m.fl. *	*Drogpolicy *Ordningsregler * Kärnvärden *Slumpvisa drogtestar
Information och samverkan med vårdnadshavare	Skapa goda relationer med elever, vårdnadshavare.
Arbeta aktivt med hög närvaro och trivsel på skolan	Hälsofrämjande och förebyggande arbete för en god fysisk, psykisk och social hälsa

Tobak/Nikotin

Rökförbud i och i anslutning till skolan

Upprepad överträdelse anmäls till rektor

All bruk av tobak och nikotin uppmärksammas och stöd i att sluta bruka erbjuds.

Elev < 18 år, kontakt med vårdnadshavare.

Alkohol

Narkotika

Förbjudet att förtära, sälja, förvara eller bruka alkohol/narkotika i skolans verksamheter

All bruk av alkohol och narkotika skall anmälas till rektor som ansvarar för utredning. Narkotikapåverkad elev, försäljning, innehav mm anmäls alltid till polis.

Elev < 18 år, kontakt med vårdnadshavare.

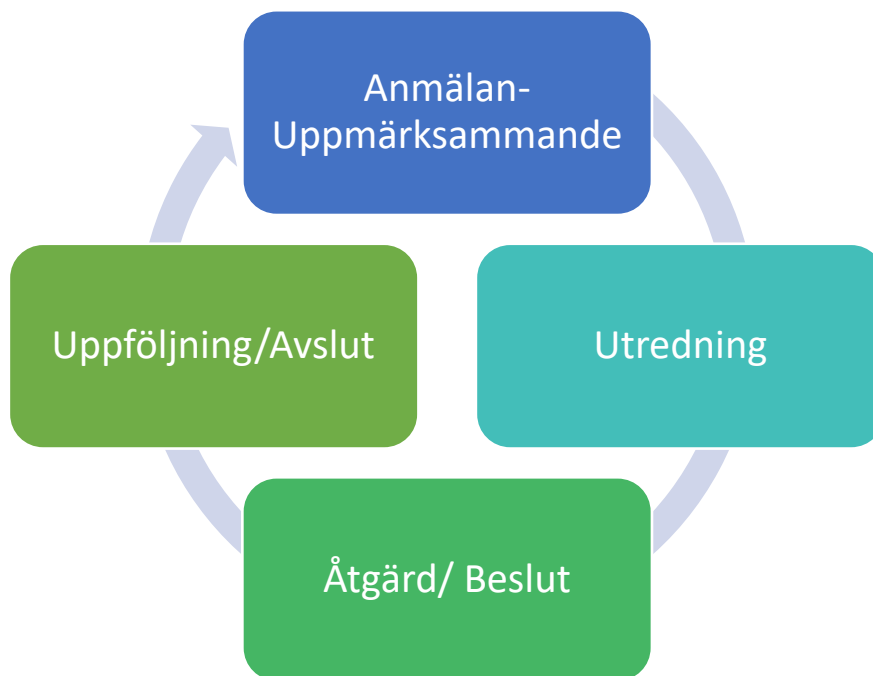
Orosanmälan enl SOL kap. 14

Vid utredning bedöms APL samt körkortstillstånds lämplighet

Handlingsplan

- 1) Uppmärksammande - Utredning
- 2) Åtgärder:
  - Vi varje enskilt fall upprättas en utredning och en handlingsplan.
  - Muntlig/skriftlig varning
  - Vårdnadshavare, polis, socialtjänst kontaktas utifrån vad situationen kräver.
  - Tillfällig avstängning / omplacering
  - Avstängning
- 3) Uppföljning

SYABS Ärendegång: *Anmälan – utredning – åtgärd – uppföljning.*

Bilaga 4 Elevmöte och Utredning dokument

Elev	Personnummer

Klass	Läsår	Datum

Närvarande

Lärare	Vårdnadshavare

Mentor	Övriga

Ärende Beskriv kort anledning till möte. (T.ex. oroande frånvaro, misstanke om droger, konflikter, skol- och studiesvårigheter, störande av arbetsro, fysisk och psykisk ohälsa.)

Utredning (Faktabeskrivning. Yttrande från skola, elever, vårdnadshavare och övriga)

Åtgärd/Beslut: (Vilka åtgärder är beslutade, uppsatta mål, vem skall göra vad, hur och när? Förbättringar/förändringar som ska vara genomförda innan nästa möte tillsammans med konsekvensbeskrivning.)

Uppföljning/nästa möte datum:	
Underskrift mentor/lärare	
Underskrift elev:	

Underskrift vårdnadshavare:	
Kopia skickat till EHT@syab.se datum:	

Uppföljning

Datum:

Närvarande

Lärare

Vårdnadshavare

Mentor

Övriga

Uppföljning (Beskriv förändringar sedan elevmötesanteckning)

Beslut/Överenskommelse: (ev. nya beslut/överenskommelser/mål, avslutas ärendet ?)

Ev. ny uppföljning datum:	
Underskrift mentor/lärare	
Underskrift elev:	
Underskrift vårdnadshavare:	
Kopia skickat till EHT@syab.se datum:	

För ev. ytterligare uppföljning/ar i ärendet kopiera uppföljningsdelen och klistra in sist i dokumentet.

Bilaga 5 Provtagningen

Innan provtagningen informeras alla elever om att detta är en frivillig testning och att de har rätt att säga nej. De har rätt att säga nej under hela testningen.

Provtagningen vid drogtestning är oövervakad. Urinprovet lämnas i engångsmuggar. Ett par centimeters nivå i koppen är önskvärt men mindre mängd kan räcka "i nödfall". Eleven ställer muggen på toalettens handfat och säger sedan till när den är klar.

Eleven följer avläsningen på provstickorna och uppmanas att berätta hemma att drogtest utförts denna dag. Viktigt att tacka för elevens samarbetsvilja och betona hur viktig den är för denna form av trygghetsarbete.

Skulle det vara svårt att läsa av provstickan eller om den ger positivt utslag: använd ny urin och en ny sticka.

Vid upptäckt av droger ska eleven få information om skolans åtgärder gällande omyndig/myndig elev. Eleven ska gå tillbaka till sitt klassrum så att ingen annan elev ska få veta resultatet. Skolan kontaktar vårdnadshavare (omyndig elev), berörd personal och socialtjänst för att de ska ta ett nytt/nya övervakat test. Tid för nytt möte bestäms. Rektor informeras och beslutar om eventuella åtgärder.

Bilaga 6 Provtagning - checklista

Inför provtagningen

1. Informera undervisande lärare dagen innan.
2. Ha testkit på plats.
3. Ta fram klasslista.

Provtagningen

4. Ge information inför klassen om syftet med provtagningen samt möjlighet att avstå.
5. Påminn om syftet med drogtestet och informera om vilka analyser som ska utföras. Informera om vad som händer om provet är positivt och vilken hjälp eleven kan få.
6. Låt provlämnaren lämna samtycke till testningen. Kan ges muntligt då eleven lämnat skriftligt vid skolstart
7. Låt provlämnaren tömma fickor och lämna väskor och onödiga kläder utanför provtagningslokalen.
8. Be eleven lämna uppgifter som kan vara av intresse (t.ex. aktuell medicinering).
9. Var observant på förekomst av plåster och bandage.
10. Ge en mugg och informera om att 2 cm räcker
11. Låt provlämnaren tvätta händerna utanför lokalen.
12. Kontrollera urinprovets temperatur (ska vara 33–38°C) och egenskaper (t ex färg).
13. Kontrollera att inget fast material finns i provet (t ex kristaller, gel).
14. Kontrollera urinprovets volym (minst 50 mL rekommenderas).
15. Läs av stickan och ta beslut om provet ska godkännas. Svagt positiv = positiv
16. Visa eleven provresultatet.

Efter provtagningen

17. Summera resultatet och utvärdera provtagningen tillsammans med hela testteamet.
18. Planera uppföljning för elever som testat positivt.
19. Planera uppföljning för elever där andra saker framkommit under samtalet.
20. Dokumentera vid behov
21. Skicka ut på schoolsoft till vårdnadshavare om att slumpad klass lämnat drogtest – inga resultat nämns.

Bilaga 7 Information om drogtester på skolans hemsida

SYAB transportgymnasium vill erbjuda alla elever bästa möjliga undervisning, ge alla en möjlighet att nå bästa studieresultat och erbjuda en trygg, trivsamt, säker och drogfri arbetsmiljö. Skolan är en arbetsplats för både elever och personal med samma krav och skyldigheter som andra arbetsplatser. Alla har rätt till en drogfri arbetsmiljö. Användning av droger innebär en risk för den enskilde eleven men också för andra elever och personal och den gemensamma arbetsmiljön.

Användning av droger kan påverka och vara avgörande för motivation, studieresultat, möjligheterna till fortsatta studier och framtida yrkesliv. Med främjande och förebyggande insatser arbetar vi därför aktivt för en drogfri skoltid och skolmiljö. Slumpvisa drogtester är en av dessa insatser. Narkotikasök med hund och nära samverkan med polis och socialtjänst är andra insatser. Drogtestningen är frivillig och oövervakad. Skolans elevhälsoteam med skolsköterska och kurator finns som stöd för alla elever